

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Implementácia štátneho jazyka pre deti cudzincov do edukačného procesu základnej a strednej školy

Ing. Peter Dubovan
poverený zastupovaním generálnej riaditeľky
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Implementácia štátneho jazyka pre deti cudzincov do edukačného procesu základnej a strednej školy

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Impulzom pre vytvorenie vzdelávacieho programu pod názvom Implementácia štátneho jazyka pre deti cudzincov do edukačného procesu základnej a strednej školy bol zvýšený počet detí cudzincov vzdelávajúcich sa v slovenských základných a stredných školách a ich adaptácia v inonárodnom prostredí.

Podnetom pre vznik vzdelávacieho programu bol aj Plán hlavných úloh MPC na rok 2014, v ktorom sa v časti 3.2 Úlohy vyplývajúce z hlavnej činnosti organizácie v podkapitole 3.2.1. uvádza úloha „vytvoriť a do ponuky zaradiť vzdelávací program na výučbu slovenského jazyka a literatúry ako cudzieho jazyka pre deti cudzincov“.

V Pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2014/2015 sa pri vzdelávaní detí cudzincov (časť 1.6. výchovno-vzdelávací proces - všeobecné informácie a pokyny, 1.6.4. bod 12, Národnostné menšiny sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia) odporúča školám postupovať podľa experimentálne overenej a schválenej pedagogickej dokumentácie zverejnenej na www.statpedu.sk.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná (30 hodín prezenčne a 10 hodín dištančne)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Rozšíriť profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov v oblasti implementácie štátneho jazyka pre deti cudzincov do edukačného procesu.

Špecifické ciele:

- rozšíriť schopnosť analyzovať pedagogické dokumenty zamerané na vzdelávanie detí cudzincov v rámci edukačného procesu,
- rozvíjať spôsobilosť vnímať a porovnať špecifiká prístupu k slovenčine ako materinskému jazyku so špecifikami výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka,
- rozšíriť znalosti v oblasti rozdielneho prístupu ku gramatickým javom, k fonetickým špecifikám slovenčiny,
- rozvíjať schopnosť vymedziť faktory ovplyvňujúce výučbu slovenčiny ako cudzieho jazyka (cieľová skupina detí – skupina detí rovnakej národnosti alebo miešané skupiny, počet detí v triede, intenzita hodín v jednom kurze – koľkokrát do týždňa sa deti vyučujú slovenčinu, atď.),
- rozvíjať spôsobilosť vymedziť množstvo a obsah vyučovacej látky počas jedného školského roku,
- rozvíjať schopnosť vybrať metódy, aktivity využívané v konkrétnych podmienkach edukačného procesu,
- prehlibnúť zručnosť navrhnuť prípravy na konkrétne vyučovacie hodiny.

Obsah vzdelávacieho programu:

Tematický celok	Forma	Počet hodín
1. tematický celok: Charakteristika pedagogických dokumentov zameraných na vzdelávanie detí cudzincov v rámci edukačného procesu	Spolu 8 hod.	
Analyza obsahovej náplne pedagogických dokumentov Ministerstva školstva SR zameraných na metodiku vyučovania slovenského jazyka pre deti cudzincov s návrhmi na využitie v praxi. (2) Faktory ovplyvňujúce výučbu slovenčiny ako cudzieho jazyka.(1) Množstvo a obsah vyučovacej látky počas jedného roku vzdelávania (resp. počas trvania jedného kurzu) v súvislosti s existujúcim európskym jazykovým vzdelávacím referenčným rámcom (A1, A2, B1, B2) s ohľadom na cieľovú skupinu (ISCED2, ISCED3). (1)	prezenčne	4
Porovnať špecifiká prístupu k slovenčine ako materinskému jazyku so špecifikami výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka.	prezenčne	4
2. tematický celok: Výber úloh a metód využívaných v konkrétnych podmienkach edukačného procesu	Spolu 8 hodín	
Výber úloh a metód využívaných pri implementácii slovenského jazyka pre deti cudzincov do edukačného procesu základnej a strednej školy.	prezenčne	2
Analyza úloh a metód využívaných v procese osvojovania slovenského jazyka pre deti cudzincov.	prezenčne	3
Tvorba úloh využívaných v procese osvojovania slovenského jazyka pre deti cudzincov – praktická činnosť (3 h).	prezenčne	3
3. tematický celok: Metodika prípravy na konkrétne vyučovacie hodiny, ich analýza	Spolu: 14 hod prezenčne a 10 hod dištančne	
Návrh aktivít a metód zameraných na rozvíjanie schopnosti vnímať slovenskú reč, rozlišovať slovenské hlásky, porozumieť pokynom, slovným spojeniam a krátkym súvislým textom, na tvorbu krátkych rozhovorov, jednoduchých súvislých prejavov v bežných situáciách, osvojenie správnej výslovnosti artikulácie slovenských hlások – praktické cvičenia, tvorivé dielne (3 h).	prezenčne	3
Návrh aktivít a metód zameraných na čítanie s porozumením kratších súvislých textov, rozvíjanie čitateľských zručností – praktické cvičenia. Rozvíjanie návykov verbálneho a neverbálneho vyjadrovania a schopnosti nadviazať sociálne kontakty – praktické cvičenia (3 h).	prezenčne	3
Dištančná forma: Výstup: Návrh 2 vyučovacích hodín (príprava) zameraných na osvojovanie si slovenského jazyka ako cudzieho jazyka s využitím navrhnutých metód a aktivít z prezenčnej časti 3. tematického celku. Formát A 4, rozsah cca 6 - 8 normostrán.	dištančne	10
Analyza navrhnutých vyučovacích hodín zameraných na zefektívnenie	prezenčne	4

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

procesu učenia sa žiakov.		
Vyvodenie korekcií vyučovacích hodín zameraných na zefektívnenie procesu učenia sa žiakov.	prezenčne	4
Spolu hodín	Prezenčne 30	Dištančne 10

Hlavné metódy, formy a spôsoby realizácie vzdelávacieho programu:

Práca v skupinách – návrhy konkrétnych úloh a metód, brainstorming, prezentácie, tvorivé dielne. Štúdium odporučených doplnkových učebných zdrojov.

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu má kompetencie v oblasti implementácie štátneho jazyka pre deti cudzincov do edukačného procesu základnej a strednej školy. Pozná základné pedagogické dokumenty Ministerstva školstva SR zamerané na metodiku vyučovania slovenského jazyka pre deti cudzincov a vie sa nimi v praxi riadiť. Dokáže tvoriť aktivity s úlohami a využívať ich v procese osvojovania slovenského jazyka pre deti cudzincov.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkový počet vyučovacích hodín: 40 hodín - z toho prezenčne 30 hodín a 10 hodín dištančne.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

Učiteľ

Podkategória:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: –

Vyučovací predmet: slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a literatúra ako cudzí jazyk.

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre učiteľa v uvedených podkategóriách, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad na vyučovanie predmetov: slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a literatúra ako cudzí jazyk, v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods.9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa; riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Aktualizačné vzdelávanie končí záverečnou prezentáciou pred účastníkmi a lektorom aktualizačného vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

Požiadavky pre absolventa vzdelávania:

1. Najmenej 80%-ná osobná účasť na prezenčnej forme štúdia.
2. Vypracovanie úlohy v dištančnej časti vzdelávania.
3. Úspešné vykonanie záverečnej prezentácie. Obsah prezentácie. Dve aktivity.
 - a) Aktivita zameraná na čítanie s porozumením kratších súvislých textov a rozvíjanie čitateľských zručností.
 - b) Aktivita zameraná na rozvíjanie návykov verbálneho a neverbálneho vyjadrovania.

Forma prezentácia v PowerPointe v rozsahu cca 10 - 12 snímok.

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:

Garant:

PaedDr. Mária Onušková, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, regionálne pracovisko MPC Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

PaedDr. Darina Bačová, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, regionálne pracovisko MPC Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori: Vysokoškolskí učitelia a skúsení pedagogickí zamestnanci s prvou a druhou atestáciou a minimálne 5 ročnou praxou v danej oblasti, učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, lektori so skúsenosťami v danej oblasti. Lektori musia spĺňať podmienky čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických a odborných zamestnancov a z prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry.

Minimálne zabezpečenie pre lektorov: notebook + dataprojektor, flipchart, fixky.

Technické a informačné zabezpečenie:

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk metodicko-pedagogických centier, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách. Pri vzdelávaní budú využívané IKT prostriedky.

Odporúčaná študijná literatúra:

1. Učebné osnovy pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov.

[http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine dokumenty/ucebne osnovy jazykovy kurz deti cudzincov.pdf](http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine_dokumenty/ucebne_osnovy_jazykovy_kurz_deti_cudzincov.pdf)

2. Metodické odporúčania na vyučovanie slovenského jazyka v základnom a rozširujúcom jazykovom kurze štátneho jazyka pre deti cudzincov.

[http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine dokumenty/metodicke odporucania deti cudzincov.pdf](http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine_dokumenty/metodicke_odporucania_deti_cudzincov.pdf)

3. Kurikulum slovenských reálií pre deti cudzincov v Slovenskej republike - stredná úroveň (kurz)

[http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine dokumenty/kurikulum slovenskych realii pre deti cudzincov v sr stredna uroven.pdf](http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine_dokumenty/kurikulum_slovenskych_realii_pre_deti_cudzincov_v_sr_stredna_uroven.pdf)

4. Učebný plán pre základný a rozširujúci jazykový kurz štátneho jazyka pre deti cudzincov.

[http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine dokumenty/ucebny plan jazykovy kurz deti cudzincov.pdf](http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/ine_dokumenty/ucebny_plan_jazykovy_kurz_deti_cudzincov.pdf)

5. DOLEŽÍ, Linda. 2014. Začínáme učiť češtinu pro děti – cizince. Mladší školní věk. Příručka pro lektorky a lektory. Praha: AUČCJ, 2014. 86s. ISBN 978-80-260-5587-7.

6. DRÁL', P. – GAŽOVIČOVÁ, T. – KADLEČÍKOVÁ, J. – TUŽINSKÁ, H. 2011. Vzdelávanie detí cudzincov na Slovensku. Príklady dobrej praxe. Bratislava: Nadácia M. Šimečku, 2011. 133s. ISBN 978-80-89008-37-7.

7. DRÁL', P. – KRIGELOVÁ-GALLOVÁ, E. – GAŽOVIČOVÁ, T. – KADLEČÍKOVÁ, J. 2011. Vzdelávanie detí cudzincov na Slovensku. Potreby a riešenia. Bratislava: Nadácia M. Šimečku, 2011. 93 s. ISBN 978-80-89008-35-3.

8. PEKAROVIČOVÁ, J. 2004. Slovenčina ako cudzí jazyk – predmet aplikovanej lingvistiky. Bratislava: Stimul, 2004.

9. PEKAROVIČOVÁ, Jana: Lingvodidaktická koncepcia slovenčiny ako cudzieho jazyka. In: Slovenčina ako cudzí jazyk. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. Ed. J. Pekarovičová. Edícia Studia Academica Slovaca. Bratislava: STIMUL 2002, s.11 – 26

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

10. PEKAROVIČOVÁ, Jana: Didaktika slovenčiny ako cudzieho jazyka. In: Paedagogica. 18. Bratislava: Univerzita Komenského 2006, s. 85 – 97.

11. TIBENSKÁ, Eva: Základné zásady didaktiky a metodiky vyučovania slovenčiny ako cudzieho jazyka. In: Studia Academica Slovaca. 34. Red. J. Mlacek, M. Vojtech. Bratislava: Stimul 2005, s. 165 – 173.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 10 kreditov –

8 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončovania.